

ГИМНАЗИЈАЛАЦ

ЛИСТ УЧЕНИКА И ПРОФЕСОРА ГИМНАЗИЈЕ
САВА ШУМАНОВИЋ У ШИДУ

Шид • Мај - 2005 • Година I • број 1

Поштовани читаоци,

Пред вами је лист ученика и професора Гимназије "Сава Шумановић" из Шида, "Гимназијалац" - обновљен вољом нас који смо, некада, као ученици ове школе, креирали и радо читали ондашњи ђачки лист истог имена.

Жеља је да, обнављањем овог листа, садашња генерација ученика и професора ове школе инспирише стваралачки дух бројних талената да искажу своје способности и обогате странице лепом мишљу, песничком искром, критичким приказом, афоризмом или сваком другом лепом креацијом.

Захваљујући вама, поштовани читаоци и сарадници овог листа, "Гимназијалац" ће бити мост који спаја генерације ученика наше школе, сведочиће о временима која сте провели док сте га стварали и читали, и надајмо се, трајаће док буде постојала наша гимназија.

Душан Лукић, професор

Поводом "Златне матуре" првих матураната шидске Гимназије

"Од колевке па до гроба..."

Разговор са мр. Радованом Ђурчићем, професором у пензији који 28. маја ове године, заједно са својом генерацијом прославља "златну матуру".

ПИТАЊЕ: Нас, овогодишњих матураната, има седамдесетак у три одељења, а реците нам какво је интересовање било када сте Ви, односно, када је прва генерација кренула у гимназију?

ОДГОВОР: Школске 1951/52. године отворена је у Шиду Потпуна мешовита гимназија, како се звала у оно време. Критеријуми за отварање ове школе били су веома строги. Гимназија је у то време била школа високог рејтинга. Требало је обезбедити зграду, наставни кадар, кабинете, библиотеку и др. па да се задовоље услови. Уз огромне напоре политичких фактора, просветних радника, ћачких родитеља, па и ученика, Шид је године добио прву средњу школу.

Интересовање ученика за гимназију било је велико. Остварена је могућност школовања у свом месту што је за родитеље било значајно, јер је школовање у другим градовима било веома скupo. Познато је да је општина Шид доживела велика разарања у Другом светском рату, па је требало времена да се становници опораве после свега и материјално ојачају.

Прве године у пети (сада први) разред уписано је 52 ученика, следеће године у шестом разреду било је 38 ученика, у седмом разреду 32, а у осмом 30 ученика. За четири године извршена је селекција, па је број ученика који су дошли до матуре осетно смањен. Ученици који нису дошли до матуре углавном су завршили средње стручне школе.

ПИТАЊЕ: Да ли се гимназија од почетка рада налазила у садашњој градби?

ОДГОВОР: Рекао сам да су услови за отварање гимназије били веома строги, посебно када је у питању школски простор. После рата нижа гимназија је била смештена у згради старе Грађанске школе, на углу Школске улице и улице Цара Лазара (код данашње Техничке школе "Никола Тесла"). Зграда је почела са радом школске 1923/24. године, у рату је оштећена од фашистичке војске, а за време Сремског фронта у њој се налазила болница за лечење наших рањеника. Требало је много рада је и средстава док није оспособљена после рата да прихвати ученике прве низе, а касније више гимназије. И поред огромне друштвене функције коју је имала у протеклих осам деценија, затим великог историјског и културног значаја зграда је порушена пре две године. Познато је да се градитељско, па и културно наслеђе у Шиду систематски уништава под ударима данашње суворе стварности. Од 1961. до 1968. године Гимназија је радила у згради данашње Техничке школе "Никола Тесла" и најзад у згради у којој ви у奇特е.

ПИТАЊЕ: Пошто нас, садашње матуранте, ових дана доста окупира питање прослављања матурске вечери, интересује нас да ли су и где матуранти Ваше генерације славили матурско вече?

ОДГОВОР: Моја генерација је имала пионирску улогу у трасирању гимназијског образовања у Шиду. Гимназије у којима су се раније школовали Шићани (Сремска Митровица, Сремски Карловци, Рума, Бијељина, Вуковар, Винковци и др.) имале су богату традицију. Ми смо од њих учили. Међутим, сплет околности учинио је да нисмо прославили матурско вече, што нам је веома жао.

ПИТАЊЕ: Познато је да је најлепше дружење ученика на секцијама. Да ли су, када сте Ви били ћак, постојала таква заједничка дружења?

ОДГОВОР: Друштвени живот наше генерације није био као данас. Шид је оно време био насеље са око 7.000 становника. Имао је биоскоп, аматерско позориште и веома развијен културно-уметнички рад у друштвима и у гимназији. Због тога смо били највише везани за школу. Пре подне је била редовна настава, а после подне рад по секцијама. Било их је много: литерарна, рецитаторска, драмска, хорска, музичка, фолклорна, дебатни клуб, па спортске секције (фудбал, одбојка, рукомет, стони тенис, шах и др.). При школи је постојало културно-уметничко друштво "Филип Вишњић" чији су чланови и председник организовали и координирали рад секција под руководством професора. У школи је било као у кошници. Песма, музика, игра, осмех и задовољство на лицима ученика. То су били најлепши дани наше младости.

ПИТАЊЕ: Нама тек следе заједничка окупљања након пет, десет, петнаест... година. Реци нам нешто о осећању када видите особа са којима сте провели четири године, а које нисте често виђали?

ОДГОВОР: Рекао сам да нисмо имали матурско вече, али смо се окупљали редовно на прославама матуре. Обичај је тада био да се почне са десет година а касније сваких пет. Први састанак је био веома срдачан. Дуги разговори, информације о личном и породичном животу, размена мишљења, савета, а онда песма и весеље до дубоко у ноћ. Ове године славимо златни јубилеј - 50 година матуре. После 40-годишњице одржавамо сваке године састанке, а сваке пете званичне скупове. Од 35-годишњице нашим прославама присуствују неки наши другови и другарице који су били са нама до мале матуре. То показује колико смо везани једни за друге. Наши јубилеји имају одређен садржај примерен традицији и времену. Састанак се из официјелног дела у школи: прозив, разговор, упознавање садашње школе (кабинети, лабораторије, библиотека, фискултурна сала и др.), затим посета Галерији слика "Сава Шумановић" у чијем је отварању, на одређен начин, учествовала и моја генерација. Други део је забавног карактера и одржава се у неком од угоститељских објеката. Задовољство учесника прослава увек је било потпуно. Носталгија, ћачке љубави, изливи емоција и радости преплитали су се у тим тренуцима. Посебно уз музику и весеље. То је део животног пута једне генерације која је вредна поштовања.

ПИТАЊЕ: Да ли су изласци ученика били допуштени?

ОДГОВОР: У наше време изласци ученика у вечерњим часовима били су ограничени. У почетку кретање је било дозвољено до 18.00 часова, затим до 20.00, а касније граница је померена на 22.00 часа. На крају школовања имали смо слободније кретање, али је била реткост да се ученик види на улици после пола ноћи. За ученике су биле организоване посебне биоскопске и позоришне представе у поподневним и ранијим вечерњим часовима и недељом пре подне. Организоване су колективне посете позоришним представама у Београду и Новом Саду. Ноћни изласци нису били редовна појава у животу ученика. Униформа ћачка је била обавезна тако да су грађани препознавали ученике. Пушење је било забрањено као и употреба алкохола у школи и на јавним местима, а за другог се није ни знало у овој средини.

ТИМНАЗИЈАЛАЦ – ЛИСТ УЧЕНИКА И ПРОФЕСОРА ГИМНАЗИЈЕ *САВА ШУМАНОВИЋ* У ШИДУ

наставак са претходне странице ➤

ПИТАЊЕ: Какве су екскурзије биле организоване?

ОДГОВОР: У време нашег школовања железница је била главно превозно средство. Зато смо се у извођењу екскурзија морали прилагођавати овој врсти саобраћаја. Иако путовања нису била увек удобна због честих преседања, ноћивања у интернатима и прихватилиштима Црвеног крста и других тешкоћа које су нас пратиле, радост, задовољство и другарство никада нису изостали. Маршуте су биле на главним путевима бивше Југославије. Циљ екскурзија је био да се земља што боље упозна и да се видјено на терену повеже са наставом. Временски екскурзије су трајале два, три па и више дана.

Матурска екскурзија изведена је на релацији: Шид-Загреб-Љубљана-Постојна-Ријека (возом), затим Ријека-Сплит-Дубровник (брзом) и у повратку Дубровник-Мостар-Сарајево (возом, узани колосек) и Сарајево-Шид (возом). Екскурзија је трајала четири дана. Утицији су били изванредни.

ПИТАЊЕ: Колики проценат ученика је настављао школовање на вишм школама и факултетима?

ОДГОВОР: Из моје генерације највећи број ученика наставио је школовање после матуре. Генерација је дала девет професора, пет дипломираних правника, пет дипломираних економиста, једног дипломiranog фармацеута, једног дипломiranog инжењера и седам са вишом школом. Пет ученика нису наставили школовање после гимназије. Двојица из генерације стекли су звање магистра, а један доктора наука. Појединци су заузимали високе положаје у политици, привреди, просвети, управи и др.

ПИТАЊЕ: Да ли је постојала сарадња са другим школама у региону?

ОДГОВОР: Постоји смо били млада гимназија користили смо искуства других школа са богатом традицијом. Од школске 1953/54. године одржавани су фестивали средњошколске омладине Срема. Учествовали смо у скоро свим дисциплинама. Хор, тамбурашки оркестар, драма, фолклор били су на солидном нивоу. Скромни, па чак и сиромашни услови за бављење спортом имали су за последицу слабије резултате. Шид је имао само једну физкултурну салу (ДТВ "Партизан"), без правих игралишта за мале спортиве, без атлетске стазе, без потребних реквизита. У току зиме углавном се играо шах и стони тенис у ученицима, а у летњем и јесењем периоду спортске активности су се одвијале у школском дворишту и на фудбалском игралишту. Зато смо у спорту постизали слабије резултате од наших противника.

Сарадња са школама у региону била је развијена. У припремама за фестивале одржавали смо бројне пријатељске сусрете са њима у спортивским дисциплинама и у културно-уметничком раду. У школи смо примали листове са литерарним и осталим текстовима из Винковаца ("Наша ријеч"), из Сремских Карловаца ("Стражилово"), затим из Вуковара, Осијека, Бијељине, Сремске Митровице... Од сваког смо нешто корисно прихватили и научили, али смо ипак временом изградили наш оригинални шидске пут.

ПИТАЊЕ: Шта највише памтите из гимназијског доба?

ОДГОВОР: "Од колевке па до гроба најлепше је ћачко доба. Благо оном ко не уме ћачко доба да разуме". Бројне генерације ученика исписивале су ове мелодичне и садржајне стихове у ћачке споменара, књиге и на другим местима. Стари су колико и ћаци. Посебан значај су добијали у тренуцима растанка од својих другова и другарица, професора, од свега онога што чини лепим тај део младости. После озбиљних и строгих наставних часова долазили су периоди опуштања. Излети, екскурзије, радне акције, слободне активности, чајанке и забаве у школи, такмичења пружали су нам изванредну релаксацију.

Био сам члан скоро свих секција, па сам путовао на гостовања у Вуковар, Сремску Митровицу, Бијељину, Стару

Пазову, Руму и друге градове, упознао многе људе, стекао велики број пријатеља, сарадника и био срећан што сам могао да представљам Шид, мој родни град, који сам увек волео и поштовао.

ПИТАЊЕ: Да ли се у великој мери разликује ћачки живот некад и сад?

ОДГОВОР: Односи који су владали у школи на релацији професор - ученик били су углавном у духу оног времена. Понашање ученика било је регулисано школским прописима. Дисциплинске мере биле су врло строге, посебно оне које су се односиле на нарушување угледа школе.

Осим Шида и Ердевика остало насеља у општини нису имала електрично осветљење, па се учење одвијало углавном поред петролејке. Ђаци путници били су тиме највише погођени, нарочито у зимском периоду. Железнички саобраћај био је нередован, посебно на споредним пругама, аутобуски није постојао, у школу се путовало пешице. То је био период обнове и изградње земље после Другог светског рата. Ђачке кухиње нису постојале, храна се носила од куће.

Као што видите разлике у животу ученика некад и сад су врло велике. Ваша генерација поштеђена је свих тешкоћа које су биле свакодневни пратилац првих матураната.

ПИТАЊЕ: Какви су планови у организацији прославе поводом 50 година матуре?

ОДГОВОР: Моја генерација је била и остало скромна. Тако су нас власници, а и друштвене прилике су утицале да се тако понашамо. Иако су неки другови и другарице заузимали високе положаје у политици, привреди, просвети, управи на прославама смо сви једнаки, међусобно се поштујемо, помажемо, изменjujemo искуства и др.

Прослава 50 година матуре представља изузетан догађај за једну генерацију. Наша прослава остаће у оквирима скромне свечаности што нам налажу и данашњи услови живота. Посетићемо гробове наших преминулих другова и професора и положити свеће, одржаћемо час у згради Гимназије уз добродошлицу домаћина, затим посетити Галерију слика "Сава Шумановић", археолошку збирку и Музеј наивне уметности "Илијанум". После тога имаћемо заједнички ручак у једном од угоститељских објеката. За године живота, а и нарушено здравље то је доста садржајан програм. Сваку нашу свечаност овековечимо фотографијом. С обзиром да пола века прве матуре имаши значај за ову средину очекујемо пуну сарадњу медија.

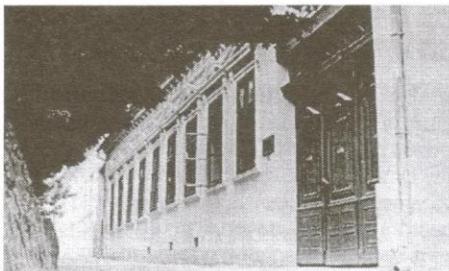
Вама драги ученици, 32. генерацији матураната шидске Гимназије, желим у име моје генерације да са успехом положите све испите на крају школовања, да вам матурско већ буде весело и садржајно и да после свега кренете свако својим одабраним путем у нови живот.

Желим вам добро здравље и успешне студије.

Разговор водиле ученице IV-1: Чавић Санја, Кораћ Кристијана, Манојловић Драгана.

Знаменитости нашег града

**САВА
ШУМАНОВИЋ**

Сава Шумановић је један од најзначајнијих сликара десетог века на нашим просторима. Он иза себе оставља сликарски опус од преко 1.400 дела. Његов рад је настајао под различитим утицајима, те му је опус подељен на седам периода. Последњу деценију свог живота Сава проводи у Шиду и ту ствара задња дела инспирисана српским пејзажима. Шид ће заувек остати обележен као град једног од највећих сликара.

Галерија Саве Шумановића налази се у улици Светог Саве на броју 5. Смештена је у скларевој породичној кући. Зграда потиче из осамнаестог века, а пре Другог светског рата у њој се налазио Срески суд. На десетогодишњици Шумановићеве трагичне погибије, 1952. године, његова мати поклања шидској општини ову зграду.

Грађевина припада неокласицизму, којем је тада припадао велики број шидских кућа. Фасада је веома декоративна. На предњем делу налазе се девет прозора правоугаоног издуженог облика. Изнад прозора као декорација налазе се тимпанони или троугаони, рељефом украсен, део фасаде. Бочно се налазе пијистри декоративних капитела. Капија на згради је масивна.

Декорацију капије чине розете са тимпанонима. Двориште галерије је монументално и са леве стране је оивично зградом која се завршава на кључ. У дворишту се налази Савина биста изливена у бронзи. У целини Галерија убраја и дворишни део Винтерштајнове куће. У њој се налазила стара Основна школа Бранко Радичевић. Целокупан комплекс је адаптиран 1989. године када је дозидан нови део Галерије. У предњем делу Галерије смештено је преко 400 слика које припадају различитим епохама стваралаштва, али највећи број припада сликама шидског периода. Ово богатство шидске Галерије представља највећи легат у Србији.

У наставку грађевине смештен је Музей наивне уметности Илијанум. Сељак из Шида, Илија Башичевић Босиљ, поклонио је овом музеју знатан број својих и око педесетак слика других наивних уметника. У дворишном делу налази се и археолошка збирка Градина на Босуту. Она садржи предмете из периода краја неолита и металног доба. У дворишту је такође смештен и монументалан саркофаг пронађен на Бељњачи у Шиду. По декорацији претпостављамо да је из 4 века.

Бурић Снежана I-3

Знаменитости нашег града

**ЧУДЕСНИ СВЕТ
ИЛИЈЕ БОСИЉА**

Илија Башичевић Босиљ је рођен у Шиду, 1895. године, у сељачкој, домаћинској породици, чију је традицију, законе и захтеве већ својим васпитањем морао поштовати. У време предратно, ратно и послератно, бавио се земљорадњом, тежачки и са муком, већином наметнутом од других. Већ крајем педесетих година минулог века почње се бавити сликањем, које се развило у чудновату уметност, оспоравану или признату, у уметност бајки и бајковских прича, ликовна, створења и бића. Оно је произшло из деценција тешког живота, прве половине двадесетог века, када је све било на граници опстанка, на граничној земљи, сремском бедему Војне крајине, простору на коме су живели многи народи са својим језиком, народностима, религијом и културом, увек на истом месту, у Шиду, у истој улици која је по Вуку Карапићу добила име, а народски се звала Цигура.

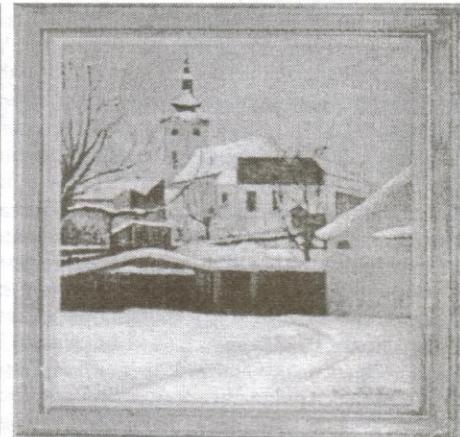
Илија је пуно тога превијео са њома породицом, али ништа није могло да обзуда његову својеглаву нара, рад, морал, ауторитет она и чудесног визионара слика и прича из прошlosti и будућnosti о библијским и епским предањима, народним обичајима, веровањима и митовима, о духовним и ненадмашним фигурашима, о астронаутима и прелепим дивама. Почео је да слика скоро случајно и неспретно, прво славску икону Кузме и Дамјана, па затим су настали многи циклуси и теме фантастичне имагинације од 1956/57. до 1972. Сликао је са неописивом маштотом двоглаве и дволичне представе људи, животиња, птица, призоре замкова, природе, реке, стабла и разних предмета топлим и богатим колоритом, са лаким наносима боје. Илијине визије су израз борбе добра и зла, живота и смрти, човека и сила моћи. Дволичја изражавају двоструку природу света и бића, унутрашњу и спољашњу, свесну и несвесну, питому и агресивну.

Прве гвашеве и цртеже урадио је 1957. а од 1958. почeo је да слика уљаним бојама. Сликаје сре до своје смрти, оставивши за собом изузетно плодан сликарски опус. Своје слике и цртеже, али и дела других сликара наиваца, поклонио је Шиду, где је управо његовом иницијативом основан Музей наивне уметности Илијанум. Илијанум је свечано отворен у оквиру прославе ослобођења Шида, б. десецма, 1970. године. Шијани су поздравили оснивање Илијанума. Нажалост почетни успеси и елан остали су без подршке Општине и Покрајине, а публика није показала интерес за Музеј. Међутим, Илија и његова породица су и даље поклањали Илијануму слике Илијине и слике других, претежно страних аутора. У Музеју се налази 317 Илијиних слика, 21 слика 13 аутора из бивше Југославије и 12 слика 8 аутора из Сједињених Америчких држава, Француске, Холандије, Немачке и Польске.

Готово је потпуно непознат податак да се Босиљ бавио и израдом картона за таписерију. По казивању његовог сина др Војина Башичевића, осликао је више од 100 картона, по којима је, као и по његовим сликама као предлощима, само 28 преведено ткањем у таписеријски исказ. По његовим картонима су изведена нека од најлепших остварења у класичној таписеријској уметности: "Глава Симониде", "Сова", "Вилинска прича", "Кесенија", "Паун и летећа вила"... Таписерије су изведене у радионици "Атељеа 61" и у атељеу Етелке Тоболке.

Илијина личност и његова провокативна делатност уметника улазе у средиште интересовања средином педесетих година и остали су актуелни све до данас, а световни Илијиног царства слика, представе људи, чудесних звери, птица и митолошких бића заувек ће остати као метафоре света, истине и маште.

Мердановић Александра II-3

**КУЋА САВЕ
ШУМАНОВИЋА**

Када се спомене Шид, многи, са пуним правом, помисле на нашег најзначајнијег сликара, Саву Шумановића, јединственог и непоновљивог.

Породица Шумановић се 1900. године уселила у кућу, која је била власништво Савиног стрица. Од 1930. године уметник је у њој живео, стварао и кобне 1942. из ње изведен на стрељање.

После смрти Шумановићеве мајке, Персице, 1968. године њени наследници су зграду, башту и сав намештај продали шидској општини. Од тада у некадашњој Војвођанској, а данас улици Саве Шумановића број 10 налази се спомен кућа овог великог уметника.

Зграда је подигнута 1867. године о чему сведоче бројеви на високом, заобљеном тимпанону. Стилски кућа припада неокласицизму.

У двориште куће улази се кроз дрвену, монументалну капију са зиданим луком. Целом дужином предње, декорисане фасаде, налазе се спаваћа соба, трпезарија са дисавним боравком, Шумановићев атеље, а из атељеа, према дворишту је спаваћа соба његових родитеља.

У Савиној соби су кревет, два ноћна орматира и комода рађени у ораховом дрвету, у стилу бидермајера. Постельјина којом је прекривен кревет је од најфинијег платна са ришће декорацијом. Поред тога сачувани су још бокал, када, лавор и прибор за бријање.

У салону се налази квадратни сто са осам столица, пресвучених пресованом кожом, мали мермерни сто, који се среће на Савиним платнima, као и канабе и две столице у бидермајер стилу. Посетилац не може да не примети и комоду са величким венецијанским огледalom.

У Шумановићевом атељеу сачувана су два штафелаја: мањи, који је Сава носио када је стварао у природи и већи на којем су окаченчи његов шешир и кишобран. Поред су две кутије са сликарским прибором, пигменти боја, неколико сликарских ножева и четкица. Отoman и две фотеље на којима се уметник одмарало узгледаје су у ампир стилу.

У спаваој соби његових родитеља има два ормара, два ноћна сточића и два спојена кревета. У соби се налази и тоалетни сточић на коме су и данас шарене кутије за пимпинку Савине мајке.

Спомен кућа једног од наших највећих уметника реновирана је више пута. Последњи пут деведесетих година када је на место старог чардака подигнута мала кућа у којој сада живи домар.

Сава Шумановић је много пружио Шиду. Постао је симбол нашег малог града. Заслужно је да више знамо о његовом животу и раду. Заслужно је да боље и са већим занимањем чувамо оно што су он и његова породица годинама стварали.

Марија Џалеџа I-3

ПОГЛЕДИ • ПОГЛЕДИ • ПОГЛЕДИ • ПОГЛЕДИ

**ОД ПРОБЛЕМА СЕ
НЕ МОЖЕ ПОБЕДИ**

Живот је вртоглаво брз, може у једном делићу секунде да нас баци с небеских висина у најдубље поноре пакла. Он захтева сву нашу снагу, јер су најважнија искуства човека она која га воде до екстрема. И кад откријемо своје границе, упознаћемо сами себе. Бог је човек послао на овај свет да би га учинио савршеним, али идеал не постоји. Да у њему не постоји лубав, патња, проблем, бол, он, уствари, не би ни био савршен. Ниједно биће није безгрешно и кад би га Бог хтео уклонити са света, да ли на њему остао и један човек?

Увек сви сазнају за несрећу и бол, док добро остане тајна. Покушавајући да откријемо добро, чинимо ствари за које не знајмо да ли су исправне. Тад нас води и добро и зло, и оно што човек не може објаснити. Побеђи од добрих, непознатих дела, изгубимо се. Назовемо то проблемом. Онда тражимо путеве спасења и тежимо ка бољем, лепшем. Можда и нећемо моћи кренути правим смером, а да нас живот не пресече. Он често тежи наниже и онда ћемо уложити напор да се то не допусти. Бол нас вуче и почиње да нам се супротставља. А онда се створи један нови, супротан, прихватљив, све док не почне да се остварује. Вртимо се између очајања и жеље за смирењем и не знамо шта је наше. Тако око себе направимо лавиринт, тражимо излаз. Проблем је што без проблема човек не би био ни срећан, ни тужан, што зна да му не може измакнути. Човек тад постане јадан, пустом мишљу вођен и све му личи на крај за "нови" почетак.

Кад се завијемо у скуне боле и безнађа, онда мислимо да само ми патимо и да не можемо да се извучемо. Али човек не зна да и сви други људи имају свој "мртви" угао у којем те ударац из истог "слепог" може ударити увек.

Проблем је неминован и понекад баш гадно, неправично, може да нам ускрати жељу за даље. Рањиви смо и можда не схватамо да нећemo сваки тренутак живота посматрати као највећи и највреднији. Бол, патња и проблем нас сусретну у неоткривеном делу света и онда мислимо да смо једнаки на свету са таквим осећањем.

Људи су сви пред болом исти, а кад их снађе немир траже излаз, чак и од непријатеља. Од немоћи и проблема не можемо побеђи, јер Бог је послао човека на овај свет да га учини савршеним. Несавршенство је наш рај!

Бабић Јелена IV-3

НЕМИРИ МОЈИХ ГОДИНА

Једна година, две године, три године... петнаест година, шеснаест година. Већ?! Тек??

Ја и мојих шеснаест година. Шта с њима? Шта са собом?

Мала си... Велика за... Крени. Стани. Размисли. Уради. Немој да радиш... Супротности, конфликти, смех, суза. Сунце. Киша. Опет Сунце. Ма, падаће киша. Ја, весела и насмејана. Ја, тужна и расплакана. О Боже, сети се и мене. Помози ми. Објасни ми.

Сећам се песме, заборавила сам и наслов и писца и сећам се стихова "... И како, како? И зашто, зашто?" Раскорак, тотални. Девојчица? Девојка? Зрела? Незрела? Границе? Докле иби и где стати? Надоумице? Правда? Неправда?

Тешко је имати шеснаест година. Ни мала ни велика, ни срећна ни несрћна. Стално у неком трагају и стално у неком пролазу. Таман помислим: "Е, то је то", кад оно не прође дуго, а оно сасвим нешто друго. Таман помислим: "Добро је", кад оно, не прође дуго, а оно лошије не може да буде. Али ја не губим наду. Не дам се и даље тражим. Па тек ми је шеснаест година, мислим. Наћи ћу прави пут. Наћи ћу себе и своју истину. Победићу! Решићу конфликте и задржати сузе, али само радоснице. Упознаћу границе и знаћу докле иби и где стати. Открићу правду. Борим се и победићу.

"Победник је онај ко верује у победу." Ја верујем.

Ковачић Мирјана I-2

**ДЕКОМПОНОВАНА
БАЈКА**

Често читамо у новинама или чујемо на телевизији да су *донете одлуке, извршена наређења, начињени покушаји, обновљене поправке уместо да је неко нешто одлучио, наредио, покушао, поправио...* Овакви изрази одлика су функционалних стилова као што су новинарски, административни и научни. Има их jako много. Најчешћи су са глаголима давати, доносити, добити, имати, извршити, направити... У лингвистици су познати под именом **декомпоновани предикати**.

Многи критикују њихову употребу и сматрају да су они штетне новине које смо узели из страних језика, нарочито енглеског, чија употреба је последњих година јако раширена. Међутим, у новинским и научним текстовима и законима они могу да буду врло корисни.

Помоћу њих лако може да се избегне изражавање вршиоца радње, јер је он у оваквим текстовима најчешће сувишан (*дошло је до борбе, осијаварена је победа*); може да се прецизира да ли је радња срвешана или несврешана када то није јасно из уобичајеног глагола (*вршиши/извршиши експеримент уместо експериментишати*) итд. Неки од њих су добили и властито значење, па не могу да се замене одговарајућим глаголом, као *говориш - држаши говор, корачаш - начиниш кораке*, а за неке не постоји други начин да се изрази предикат: *дати трансфузију, извршиши експертизу*.

Ипак, употребу декомпонованог предиката требало би ограничити на наведене функционалне стилове, јер његова прекомерна употреба може да доведе до оваквих резултата:

"...Снежанина маћеха је *поставила питање* огледалу: "Ко је најлепши на свету?" Огледало јој је *дало одговор* да је то Снежана. Маћеха је *најправила план да изврши освету*. Донела је одлуку да осуди Снежану на казну и тако *оставари победу*. Издала је ловцу наређење да изврши убиство. Ловац је имао *сажаљења и смелости да обиђи послушност и изнео* је Снежани *предлог* да се *да убекство*. Маћеха је огледалу поново упутила исто *питање*, али је огледало опет *изразило исто мишљење...*"

Ђелић Невена II-3

**ИЗА БЕСА
СТО ЧУДЕСА**

У последње време сведоци смо много бројних разговора, новинских чланака, трибине, прогласа Министарства просвете о насиљу међу децом и младима. Покрећу се акције у циљу појачања безбедности ученика, укључујући све све, ступају на снагу закони о забранама: продажа дувана и алкохола млађима од 18 година. Ускоро нас очекује и закон по коме после поноћи нико малолетан не сме да се нађе на улицама и јавном месту без пратње одраслих особа. Повод: један шеснаестогодишњак из Београда безобзирно и безразложно је претући и од добијених повреда је умро. Претукли су га његови вршњаци. Следи "Час љубави и толеранције" по свим школама у Србији, па молитвена шетња у Београду, па за време шетње опет скландар: претуку дечака и избоду га ножем да би му узели мобилни телефон. Опет малолетници. И шта сад? Можда да се запитамо: Ко су жртве? Ко су насиљници, мало је теке дати. Неко може да каже: То су деца из наших социјалних слојева. Међутим, знамо да то није правило. Неко може да каже: Деца која су занемарена од стране родитеља. Вероватно али ни то не мора да буде правило. У ствари, да ли се неко запитао, да ли се неко сетио да пита младе, децу: "Шта те љути?", "Шта чините кад сте љути?", "Како излазите на крај са својом љутњом и бесом?" Можда би одговори на та питања могли бити добар почетак за све акције.

Кузмић Марија I-1

ЛИРСКЕ ИСКРЕ • ЛИРСКЕ ИСКРЕ • ЛИРСКЕ ИСКРЕ

ЉУБАВ

Волим те атомом свога бића
вoleћу те и кад прах постанемо
у диму нектарског пића,
кад неке туђе паукове мреже
обележе
да смо постојали.
У неком горком мору пливаћемо
бесповратно.
Волећу те и када ме силни буду терали да то
не чиним, јер ничије руке
не могу да расплету наше
што су заједно биле и пре но што смо се
родили.

Волећу те...
Ледом ћу на Сунцу исписати твоје име
и гледаћу како се леди Сунце,
чудићу се снази твог имена исписаног
мојом руком.
Небо ће одустати од облака кад схвати да
смо га надвисили
аја ћу те у вртлогу магле и тада волети.

И кад ти се чини да је од љубави остало
само модра сена,
вoleћу те без греха,
у данима без смеха,
вoleћу те...

Крњајић Тијана IV-1

ОГЛЕДАЛО

Време је сувише оштар нож за наша срца,
На длану линија живота спрема се да пукне.
Уздишемо живот из неке туђе руке,
А реч нам мудро ћути док не промукне.

Ми смо сада кораци нејасним трагом вођени,
Ми смо само кругови, без почетка и краја.
Живимо безлично, сасвим случајно рођени
а намера нам је да покуцамо на врата раја.

Језиком разапињемо отровне стреле,
вода се разлије па течност облик губи.
Гледамо се, ћутимо и вичемо,
Твоја рука само ми кости љуби.

Умри нечујно, умри неприметно и тихо,
Заповест је живота који у вапају гори.
Пружи прилику дану који ти следи,
Да нову марionету од тебе створи.

Крњајић Тијана IV-1

КРЕВЕТ

Кревет је моја слобода,
радост и светлости зрак.
Њему поклањам умор младости,
лудости знак.

Кревет, заборав за бриге,
олтар мојих мисли,
пребивалиште сна
од других презеног.

Кревет, заклон од људи
стаза ка узвишеном,
излаз из пакла,
кревет, моја слобода,
радост и једине светлости зрак.

Секула Борис III-1

ЈУТРО

Када ноћ дође, и сан ми на очи паде,
када песме и слике пред очима ми лете,
када се моје тело и душа у илузије даде,
ја се преобразим и постанем обично дете.

Све ми је тада могуће; ништа ми није страно,
ни љубав, ни лепота, ни призори пуни среће,
све је тада стварно.

И није ми важно што то ум лаже мени;
разочаран јавом, боље и не желим.
Довољан сам самом себи,
срце ми се хлади, а душа ми леди.

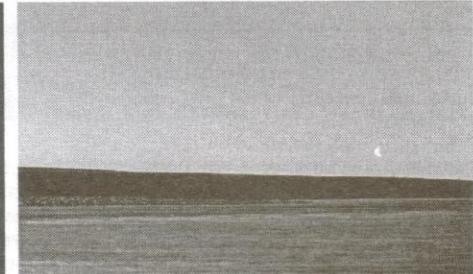
Људи се бојим, то нећу да кријем,
можда сам и сам крив, јер
ватреним их језиком по мисли бијем.

Друкчији сам, речи се не бојим
и због тога патим.
Друкчије мислим, осећам, волим,
и чега се годлатим, друкчије је.

Срце ми се стеже, на рубу стојим.
Да оставим себе, да њима пођем?
Ја се бојим!

Из сна ме прене светлости зрак,
устајем,
и још од сна мутно
видим, стигло је јутро.

Секула Борис III-1

ПОНДЖ

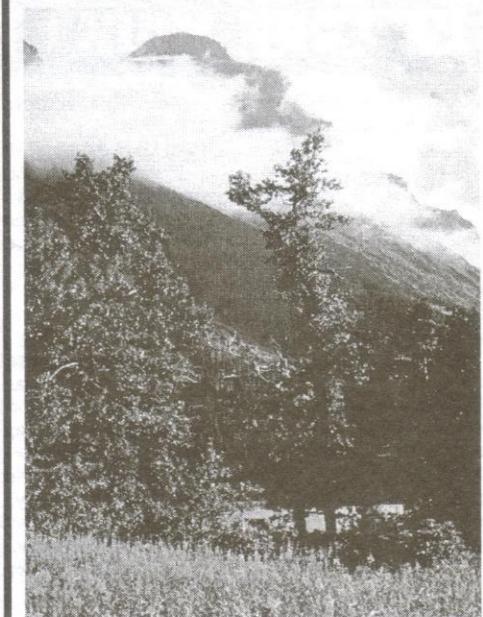
Касно је.
Светлуца сребрна хаљина ноћи.
Пун месец сјај
на спавање морам поћи.

Облаци тамни
и магла се спушта.
Загрљај јастука
Не попушта.
Бели снег. пахуље веју,
па ми се смеју.

Хладно је
и ветар дува.
Месец се огледа на танком леду.
Ја грлим меду.

У снове плаве тонем сада.
На моме небу плови нада.
Пун ће месец жељу испунити:
сутра ћу се срећна пробудити.

Божовић Нашаша, I-1

ЗЛОУПОТРЕБА ИНТЕРНЕТА

Када неко покуша да објасни на који начин функционише интернет, обично наглашава да је то неформалан медиј. Информације слободно теку и свима су доступне, што значи да свако може да пласира у свет своје информације. Неко би рекао демократија, међутим све то више личи на анархију.

Сваким даном је све више људи, који слободу на интернету различито тумаче. Они интернет користе да би наносили штету другим корисницима или системима интернет првојадера. Можемо их поделити у три основне категорије: први су они који своју слободу користе да би се забавили на туђ рачун, други који желе да остваре корист на туђ рачун и трећи који из незнања наносе штету другима. Интернет је неформалан, те на њему не постоје закони. На интернету не постоје судови. Код очигледно нелегалних активности, ствар решавају администратори на тај начин што кориснику који наноси штету, забране коришћење интернета. Понекад корисници, сами решавају проблеме са штеточинама, па је долазило и до физичких обрачуна. Најмасовнији вид злоупотребе интернета је НЕЖЕЉЕН Е-МАИЛ. Штеточине или како их у жаргону зовемо спамери до адреса корисника долазе веома лако. Због тога што се колекције које садрже милионе адреса могу купити на нелегалном тржишту. Садржaj нежељеног е-маила су углавном разне рекламе. Много већи проблем су људи који су жељни брзе зараде на лак начин. Они су безобразни и не интересује их ништа до лака зарада. Ипак најгори су они који не траже зараду него им је задовољство загушивање мреже и малтретирање корисника. Једна од најчешћих спам порука је порука од ФБИ-а. У тој поруци се налазе подаци о томе како се може помоћи ФБИ-у, и док читамо поруку, активира нам се вирус који полако разара наш систем. На крају поруке нам саопште да је све ово трик и замајавање да би се активирао вирус.

На интернету постоје и тзв. ОПАСНИ САЈТОВИ на којима се налазе садржине из домена криминалних активности, као што је у многим земљама дечија порнографија или пак нешто горе. У Великој

Британији десило се да је малолетна девојчица упознала човека преко интернета, који се представља као петнаестогодишњак, упознала се са њим, а он ју је касније сексуално злостављао. Коначан одговор суда у случају у који је била умешана и полиција и родитељи, био је: зародитељи нису дужни да воде рачуна о својој деци, да знају са ким се виђају и излазе уколико већ не могу да знају са ким комуницирају преко интернета.

Због тога постоје разне организације које нам омогућавају да што више сазнамо и избегнемо нежељене последице. Једна од њих је INHOPE (Internet Hotline Providers in Europe) за спречавање злоупотребе интернета. INHOPE представља мрежу интернационалних оператора чија је основна услуга да омогућава корисницима пријаву материјала на интернету које сматрају забрањеним, обично путем е-маила или наменског Web saita. Затим хотлајн врши еспертизу по тим пријавама и доноси одлуку да ли се такви садржаји косе са локалним законима. Уколико је одговор потврдан, пријава се шаље полицији и првојадеру се забрањује даље дистрибуирање материјала. INHOPE ради као непрофитна организација хотлине оператора, које финансирају национална удружења интернет првојадера (50 одсто) и Европска унија (50 одсто). Сваки оператор надгледан је од стране

посебних тела научних влада. У склопу организације у шеснаест земаља света тренутно оперише осамнаест хотлине првојадера. Од неевропских земаља ту се налазе САД, Аустралија и Јужна Кореја.

Овог лета у Сиднеју је одржаван конгрес под називом ПРЕВАРА НЕВЕРОВАТНИХ СВОЈСТАВА на којем је било речи о тренутно најмасовнијој злоупотреби интернета, а то је - крађа идентитета. Јер приликом разних куповина, и остављања бројева кредитних картица, појављују се ваши двојници, односно троше ваша новаца у своју корист.

У случају када интернет технологије нису биле у толикој мери прихваћене, логично је и да криминалне активности нису биле распрострањене у већој мери. На једном ирском острву, полиција је приликом покушаја да пронађе криминале чије су активности праћене преко интернета, затражила помоћ од извесног кабловског оператора. Човек је одмах одговорио: "То мора да је Џони", "Како можете бити тако сигурни" уследило је питање. "Па то је наш једини корисник интернета".

Не тако давне 1997. године ИРА је рекла да ће терористи за пар година увек користити интернет, што се показало као тачно. Припадници АЛ-Каиде траже младе и успешне информатичаре које дебело плаћају, а преко којих реализују своје болесне идеје.

Александра Пејчић IV-1

САВРЕМЕНО И ТРАДИЦИОНАЛНО

Завештање Стефана Немање

Чувате, чедо моје мило, језик као земљу. Реч се може изгубити као град, као земља, као душа. А шта је народ изгуби ли језик, земљу, душу?

Не узимајте туђу реч у своја уста. Узмеш ли туђу реч, знај да је ниси освојио, него си себе потуђио. Больје ти је изгубити највећи и најтврђи град своје земље, него најмањим и најнезнантијим реч свога језика.

Земље и државе не освајају се само мачевима, него и језицима. Знај да те је туђинац онолико освојио и покорио, колико ти је речи покрао и својих натурио.

Народ који изгуби своје речи престаје бити народ.

Постоји, чедо моје, болест, која напада језик као зараза тело. Памтим ја такве заразе и морије језика. Бива то најчешће на рубовима народа, на додирима једног народа с другим, тамо где се језик једног народа таре о језик другог народа.

Два народа, мило моје, могу се бити и могу се мирити. Два језика никада се помирити не могу. Два народа могу живети у највећем миру и љубави, али њихови језици могу само ратовати. Кад год се два језика сусретну и измешају, они су као две војске у бици на живот и смрт. Док се год у тој борби чује и један и други језик, борба је равноправна, кад почиње да се боље и више чује један од њих, тај ће превладати. Најпосле се чује само један. Битка је завршена. После изгубљеног језика нема народа.

Знај, чедо моје, да та битка између језика не траје дан-два, као битка међу војскама, нити годину-две, као рат међу народима, него век или два. Зато је, чедо моје, боље изгубити све битке и ратове, него изгубити језик. После изгубљене битке и изгубљених ратова остаје народ. После изгубљеног језика нема народа.

Језик је, чедо моје, тврђи од сваког бедема. Кад ти непријатељ провали све бедеме и тврђаве, ти не очајавај, него гледај и слушај шта је са језиком. Ако је језик остао недирнут, не бој се. Пошаљи уходе и трговце, нека дубоко зађу по селима и градовима и нека само слушају. Тамо где одзывања наша реч, где се још глагоља и где се још, као стари златник, обреће наша реч, знај, чедо моје, да је то још наша држава, без обзира ко у њој влада. Цареви се смењују, државе пропадају, а језик и народ су ти који остају, па ће тако освојен део земље и народа кад-тад вратити својој језичкој матици и своме матичном народу.

Речи Стефана Немање (оца Симеона) изговорене на самртничкој постельи, које је записао његов најмлађи син Раствко, Свети Сава.

Одабрала са интернета:
Кошарлић Маријана III-1

ПРИКАЗ • ПРИКАЗ • ПРИКАЗ

Семјуел Бекет "Чекајући Годоа" ("Вапај за смислом или вапај за другим")

"Чекајући Годоа" је драма, коју је Семјуел Бекет написао 1953. године.

Бекет је рођен 1906. године близу Даблина (у Ирској). Одгајан је у средњој класи, у протестантском дому, и са четрнаест година послан је да похађа исту школу, коју је похађао и Оскар Вајлд. Осврћући се на своје детињство, једном приликом је прокоментарисао: "Имао сам мало талента за срећу". Усамљени млади поета је видео хармонију у својој самоћи, и управо зато никоме није дозвољавао да проникне у тај његов кутак - дани су му најчешће пролазили утишини, уз лагане звуке његове туге...

У његовом животу леже корени његовог целокупног стваралаштва, а самим тим, и корени драме "Чекајући Годоа".

Што се саме драме тиче, треба напоменути да "Чекајући Годоа" није драма у класичном смислу, већ "драма апсурда", како је још називају. Њене особености се тичу радње, језика, и ликове (пре свега), али се смисао драме огледа и у недореченостима, паузама, трима тачкицама.

Драма, "Чекајући Годоа" је специфична по томе, што се може тумачити на два начина:

1. као "вапај за смислом" или
2. "као вапај за другим". И ту долази до дилеме...

Одмах по настанку, и након првог извођења (1953.), било је јасно да се, само наизглед, у драми "не дешава ништа". Веома брзо се увидело да се иза чекања и досаде, коју осећају Владимир и Естрогон, крије, у ствари, вапај две несрћне скитнице за смислом (тзв. "универзална човекова ситуација" - чекање смисла, који никако не долази). Једноставно, свет је напуштен од Бога, нема моралних вредности, нема осећања - постоје само бесмисао и апсурд; једину утеху и утопију човеку пружа религија. И у таквом свету, у тој "циркуској арени живота", два тужна кловна (Владимир и Естрогон) се питају: "Који је смисао живота...?". А смисла нигде - све прекрила магла апсурда, нишавила и бесмисла...

Међутим, данашње генерације ХХI века, недоживљавају драму "Чекајући Годоа" на тај начин. Модеран човек има другачију визуру ове драме - за њега је она "вапај за другим". А ево и зашто: проблем је у човеку. Данашње генерације су окренуте моћи, новцу, "бруталној владавини материјализма", због чега не увиђају праве вредности човека. Чак шта више - не увиђају ни човека самог. Комуникације нема, а о привржености и осећањима да се и не говори - битно је напредовати, постићи, и узети што више за себе, а наштету других - битно је "живети сад и овде". У свом том и таквом свету, човеку, у тренуцима самоће и очаја, треба неко ко ће га послушати, неко ко ће му дати "раме за плакање" и бити му утеша - треба му други...

Питање је: "Како протумачити драму?". Јер, ако нема СМИСЛА - шта ће човеку други?; али, опет, и сам бесмисао се лакше подноси УДВОЈЕ... Најбоље је решење, свакако, прочитати драму, и на тај начин разрешити дилему.

НАША ИНТЕРЕСОВАЊА • НАША ИНТЕРЕСОВАЊА

RAY

Ray Charles Robinson, рођен у Albany-u 23. септембра, 1930. године а умро 10. јуна 2003. године у Los Angelesu, један је од највећих уметника који су ходали овом планетом. Раствао у тешким временима, у сиромашној породици и ослепео у 7. години, ипак се изродио у највећег и најјачег. Одрастао на блузу, кантрију, госпелу, цезу и биг бенд музичи, покупио је од свега најбоље и створио свој, "Ray", стил по којем се и данас издаваја. Не постоји човек који не зна за хитове као што су "Hit the road Jack", "Unchain my heart" (касније је и Joe Cocker изводио ову песму на подједнако добар начин) и "I can't stop loving you", јер управо су они поред још неких хитова обележили век иза нас. Фilm о Ray Charlesu доживео је светску премијеру 29. октобра, 2004., а ми смо га могли видети тек 17. фебруара 2005. Главну улогу тј. Raya Charlesa изванредно је одглумио Jamie Foxx, док су се Kerry Washington, Regina King и Klyfton Powell само приклонили успешно сложеном мозаику чији је идеолог (редитељ) био Taylor Hackford. "Ray" је на овогодишњој додели Оскара кроз циљ прошао са шест номинација, а између

осталих и са Оскаром за најбољу главну мушку улогу за Jamie Foxxa. У филму се одсликавају три стране великог Raya:

1) проблеми са наркотицима - што је тамна страна његовог живота, али није то нешто што је неразумљиво. Уметност, а поготово музика, је нешто што опушта, нешто што нас води у наше сопствене светове, јер тешко је наћи два човека који једну песму схватају на исти начин и у баш томе је сва драж уметности, што нам пружа могућност да испољимо сву своју машту и креативност. Управо та машта и сопствени свет је додирна тачка између наркотика и уметности.

2) његова жена (Kerry Washington) и његова породица која је увек била уз њега и када се смејао и када је плакао, увек му је пружила руку спаса. Џарлес је показао колико воли своју породицу када се успешно излечио од дроге иако му је то било ужасно тешко.

3) његова музика без које није могао да живи, и једино што је волео више од свега. Научио је да свира клавир са 3 год. и од тада га није испуштао из руке. Он није имао очи да види; Клавиром је "гледао" боље него обични људи очима. Понашао се према њему као према женама. Чврст и нежан у исто време успоставио је одређену врсту страсти са тих 88 дирки које су му дале живот!

Гледају Raya за клавиром, стиче се утисак да је музика нешто једноставно, лако а баш у томе и јесте величина Raya Charlesa што нам је толико приближио његову музику да се и највећи "балван" слушајући Raya осећа као "маestro балван". За музику није довољан слух (ма шта то било???) много је битније да се музика, као и свака уметност, осећа. Тада осећај је нешто што се не може утвренирати, стећи или купити, с тим се родиши или не. Ретки су они који данас имају ту срећу да осећају музику а све је више оних који се праве да је осећају и испадају крајње смешни.

Као тачку на све речено рекао бих да је Оскар у рукама Jamie Foxxa потпуно оправдан јер осим тога што је то награда за одличну глуму, представља и одавање почасти великом, највећем RAYU CHARLESU. Оно што је тужно и чиме не треба да се поносимо јесте поносимо јесте посета овом филму у шидском биоскопу. Наиме пројекције су биле заказане петак, суботу и недељу а одржана је само ова последња и то само због инсистирају петоро гледалаца који су били истрајни у намери да сазнају нешто више о животу уопште. Никада ми неће бити јасно како неко гледа СФ филмове а оваква ремек дела падају у заборав...

Кечкеши Владимира, III-1

DAVID ВЕСКНАМ

David Robert Jozef Beckham рођен је 2. маја 1975. године у Лондонском кварту Leistonu, где је завршио основну школу, а попут већине вршњака није био луд за књигом, јер му је једна ствар тада била на памети - фудбал. Кад му је било десет година, другови су га прозвали "Little Devil" - Мали ђаво. Често је бежао из школе са лоптом у руци, једва чекајући да дође на игралиште и почне своје дружење са фудбалом. Сада живи у Мадриду са породицом коју много воли и поштује. Ожењен је Викторијом Adams, сада Беџхам, са којом има троје деце. Њихов најстарији син се зове Бруклин, средњи Ромео, као јунак Шекспирове трагедије, а најмлађи, који је стар свега неколико недеља - Круз.

Давид је као играч узор многима. Увек се труди више од других саиграча, и зато га многи тренери желе у свом тиму. Он је прилично смирен играч, скоро ништа не може да га изнервира. Не само што је смирен, него је и физички јак. Степен спремности фудбалера огледа се у оптерећењу лакта у дуелу играча. Давидово оптерећење износи 3,5, што је највише у Мадридском Реалу, иако је то

зеке непојмљиво. Он на утакмици просечно претрчи око 14,5 km, што је, као што се види, прилично пуно. Давид, поред свега, има веома јак и прецизан шут. Тренутно је на другом месту извођача слободних ударца на свету, после Бразила Junihna. Једно истраживање је показало да је Давид 2002. године још у дресу великог Manchester Uniteda, на утакмици против Chelsea шутирао лопту брзином 141 km/h. Давид има велико срце увек спремно на победе. Једноставно, на утакмици не зна реч *одустати*. Даће све од себе за свој тим, зна кад и како треба додати лопту - бочна дуга лопта у простор или кратак пас, али као капитен Енглеске репрезентације, од осталих саиграча очекује послушност и поштовање.

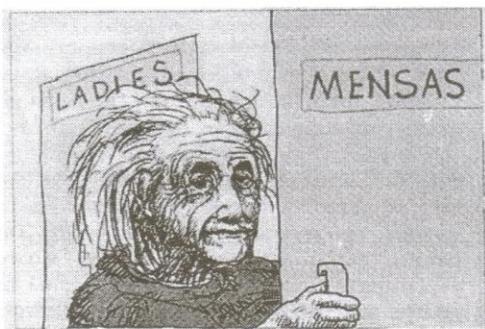
Он је играч који и држи до себе у физичком смислу. Редовни тренинзи и утакмице чувају га у одличној форми. Поред теретане, тренира слободне ударце и пенале 350 сати годишње. Поред тога што је изузетан фудбалер, Давид је прилично згодан човек (за женску популацију). Као млад уживао је популарност код девојака, али је већ са 16

био отиснут у свет професионалног фудбала. Убрзо је стигао у Manchester United и постао капитен Енглеске репрезентације. Сада игра у Мадридском Реалу одакле му се, како каже, не иде, Ваљда зато што га тамо добро плаћају, па је зато најбогатији фудбалер на свету. Наиме, када је дошао у Реал, добио је 90 милиона евра. Све паре троши на себе и своју породицу. Давид је ако нисте знали, велики љубитељ моде, што објашњава његову опсесију према одећи и облачењу. Такође веома воли аутомобиле, које немилице купује. Има их чак преко тридесет. И његов најстарији син има неке копије његових аутомобила.

Давида многи људи не воле, али већином они завидни и љубоморни, који мисле да је то неправда, јер неки људи гладују, а он се разбацује новцем. Није то баш тако. Много новца су Давид и Викторија приложили у добротворне сврхе. Они који схватају фудбал као ја, знају да Беџхамове ноге заиста толико вреде, јер бити такав професионални фудбалер стварно није лако!

Бобан Ђурић III-1

НАША ИНТЕРЕСОВАЊА • НАША ИНТЕРЕСОВАЊА

Једног дана, познати светски физичари одлучили су да оду на заједнички ручак. Посматрајући госте, вратар, који је био студент физике, запазио је следеће...

- Ајнштајн је сматрао да је то било релативно добро време за ручак.
- Сви су гравитирали према Њутну, али се он непрекидно кретао у круг константном брзином и није показивао реакцију.

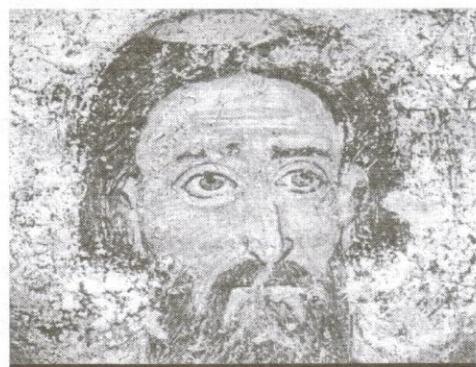
ЖУРКА ПОЗНАТИХ ФИЗИЧАРА

- Паскал је био под превеликим притиском да би могао да ужива.
- Ом је провео највећи део времена пружајући отпор Амперовом мишљењу о току дугађаја.
- Волт је мислио да присутно друштво има велик потенцијал.
- Хајзенберг је могао и да буде и да не буде тамо.
- Де Бројли је стајао у углу и таласао се.
- Све је магнетски привлачила Теслина личност.

- Испоставило се да је Ват снажан говорник.
- Херц је одлазио до стола у бифеу неколико пута у минути.
- Фарадеј је био велики капацитет за храну.

Нисмо упознати са тим да ли су на сличне скупове одлазили стручњаци из других области науке. Ако знате, обавестите нас у неком од следећих бројева.

Ђелић Невена, II-3

МОЛИТВА БОГОРОДИЦИ

Твоја душа као сунце блиста
хвалимо Те што нам роди

ХРИСТА.

За вечну жубав, спокој и спас
жртвовао је живот за нас.

У цркву идем Теби се молим
Богородице Тебе као рођену мајку
ВОЛИМ.

Гледај нас Ђево увек са неба
Твоја нам заштита увек треба.

Твоја душа као сунце блиста
хвалимо те што нам роди Спаситеља.
ХРИСТА.

Александра Стојић, ученица III-3 раз.
Гимназије "Сава Шумановић" у Шиду

ДУХОВНЕ ИСКРЕ • ДУХОВНЕ ИСКРЕ

МАТУРАНТИМА

Памтим мирисе руменог септембра и ваша озбиљна лица. Сусрет и разговор на првом часу веронауке.

Школске 2001./2002. године верска настава је враћена у школе, али ученици нису били у обавези да је похађају. А ви сте то желели. У широм отвореним очима огледала се ваша младалачка радозналост и ведрина.

Ту радозналост и ведрину назирим и овог пролећа, када ћете постати матуранти.

Помогли сте ми да припремајући се за рад са вами узрастем у вери. Због тога ћу вам бити увек захвална.

"Ако нови миленијум не пође путем духовне обнове - неће га бити/"
Наговештио је давно песник Алекса Шантић.

Нека вас прате моје молитве, а ја ћу у вашим животима и успесима тражити доказе да је семе пало на добру земљу.

Љубка Радишић, вероучитељ

МОЛИТВА

Молим Ти се Боже, буди пастир великог људског стада и врати на прави пут све који су залутали.

Пружи ми своју благу руку и помози броду мог живота да уплови у лук среће.

Обуздај ветрове зла својом добротом.

Пошаљи анђеле своје беле, да буду сунце оних који тумарају по ноћи.

Даруј ми миран сан и помози да спремно сачекам будућност.

Нека сви људи осете мирис цветова живота.

Стишај валове мора који нас често запљускују тугом.

Претвори песме жалопојке у веселе песме, обриши сузе и ублажи боли.

Даруј нам спокој.

Учини да небо буде звезданије и нека нас буде што више.

Ситна суза клизи ми низ лице бледо и још једном шапатом молим за спас народа мог.

Јована Давидовић III-3

ТЕСТ ЗНАЊА
Продериће своје знање

1. Главни град Словеније, данашња Јубљана, у Римско доба се називао:

- а) Салона
- б) Емона
- ц) Аквинкум

2. Прва песма у прози нашег нобеловца, једног од најзначајнијих писаца српске и југословенске књижевности, објављена је 1911. године. Њен назив је:

- а) Вече
- б) У сумрак
- ц) Подне

3. Клод Моне, чувени француски сликар, оснивач је ликовног ставца који је назван по његовој слици изложеној 1874. у Паризу. Та слика се назива:

- а) Импресија (импресионизам)
- б) Дада (дадаизам)
- ц) Експресија (експресионизам)

4. Шта су вади (уди)?

- а) пустинје у Монголији
- б) пешчани спрудови
- ц) сува речна корита

5. Густина ваздуха мери се:

- а) дазиметром
- б) евалометром
- ц) анероидом

6. Балеарска оствара налазе се у:

- а) Карипском мору
- б) Средоземном мору
- ц) Шкотском мору

7. Први човек у свемиру био је Јуриј Гагарин, а прва жена у свемиру била је:

- а) Катарина Фјодорович
- б) Татјана Павлова
- ц) Валентина Терјешкова

8. Јован Цвијић, професор београдског универзитета и зачетник научне географије у Србији, рођен је 1865. године у:

- а) Сmederevju
- б) Лозници
- ц) Новом Саду

9. Стрифа од четири стиха назива се:

- а) дистих
- б) катрен
- ц) терцина

10. Прва опера приказана је 1597. написао ју је Јакопо Пери, а она се зове:

- а) Дафне
- б) Фауст
- ц) Чаробна фрула

Печатира:
1.6
6.6
7. II
8.6
3. a
4. II
9.6
5. a
10. a

Тамара Стјујкин I-1

Спортске активности
Гимназије "Сава Шумановић"
у школској 2004/05 години

Сваке школске године у гимназији "Сава Шумановић" се одржавају такмичења између одељења, у колективним спортивима за које постоје услови организовања, а то су кошарка, одбојка и мали фудбал. Најбољи појединачни ових такмичења улазе у школски тим којег представљају на општинском такмичењу средњих школа, тј. у дуелу са средњом стручном школом "Никола Тесла", и даљем зонском, покрајинском и савезном такмичењу уколико се избори пласман на ове смотре. Ове школске године у јесењем периоду одржана су такмичења у одбојци за ученице и ученике, као и у кошарци за ученике.

Одбојка ученици:	I место :	IV-1
	II место :	IV-2
	III место :	III-1

Одбојка ученице:	I место :	III-3
	II место :	II-1
	III место :	IV-2

Кошарка:	I место :	II-3
	II место :	IV-3
	III место :	III-1

На општинском такмичењу у одбојци наша школа била је боља од "Тесле" и славила са 2:1, и тиме изборила пласман на зонско такмичење које је одржано 5. 3. 2005. у Сремској Митровици. Ученици наше школе заузели су 4. место (што је мало за њихове могућности) а за најбољег техничара првенства проглашен је Александар Мићашевић, ученик IV-1 гимназије "Сава Шумановић".

4. 3. 2005. године одржано је и општинско такмичење у кошарци где је гимназија "Сава Шумановић" убедљиво савладала "Николу Теслу" са преко 20 кошева разлике.

На зонском такмичењу у Сремској Митровици одржаном 17. 3. 2005. наши нису имали среће при жребу, јер су добили екипу домаћина која је на kraју и освојила прво место.

У наредном периоду (април месец) предстоје школско и општинско такмичење у малом фудбалу, као и општинско такмичење у рукомету.

Зонске смотре фудбалера и рукометаша одржаће се у Сремској Митровици, односно Старој Пазови.

20. 4. 2005. у Шиду је одржано општинско првенство у рукомету између великих ривала екипе Гимназије и средње стручне школе "Никола Тесла". Гимназија је убедљиво победила захваљујући расположеним Катићем, Мајковићем и Петровићем и пласирала се на зонско првенство у Сремској Митровици где су заузели 4. место.

На општинском првенству у малом фудбалу Гимназија је у узбудљивој утакмици изгубила 4:2 од "Николе Тесле" која се касније пласирала на покрајинско такмичење и заузела II место. Овим путем им честитамо на успеху који су постигли. Школско првенство у малом фудбалу још је у току, али наслућује се да би првак могла бити екипа III-1 која је избацила прошлогодишњег првака екипу III-2. Видећемо да ли ће се прогнозе и остварити. 7. 5. 2005. одржан је традиционални 28 фрушкогорски маратон на Поповици.

Наша школа је и ове године узела учешће; уз лепо време и добру организацију ученици су се вратили презадовљени. На маратону је учествовало 42 ученика наше школе. У оквиру прославе Дана школе која ће се одржати на војној установи "Моровић" 21. 5. 2005. биће организована спортска такмичења.

"Тражимо најбоље одељење" - у надвлачењу конопца за ученике и пикаду за ученице, уз мали фудбал, одбојку на трави, надамо се да ћемо провести леп дан.

С обзиром да матуранти завршавају школску годину 27. 5. 2005., за допринос у афирмисању спорта и играња за школске тимове на Општинским и Зонским првенствима за похвалу ће бити предложени:

IV-1 : Мићашевић Александар
Лазић Никола
Косановић Александар

IV-2 : Лакић Радослав
Влашковић Бранислав
Борић Дејан

IV-3 : Катић Марио
Контрец Дарјан

Успешни наступи наших ученика на бројним такмичењима

Српски језик и књижевност:

Окружно такмичење:

Дрезга Анђелка III-2
Јошић Јована I-3

Републичко такмичење: Јошић Јована I-3

Рецитатори:

Окружно такмичење:

Чавић Сања IV-1
Румпли Слађана III-1

Покрајинско такмичење: Румпли Слађана III-1

Историја:

Регионално такмичење:

Давидовић Јована III-3
Петровић Александар III-3
Пернар Тамара I-3

Републичко такмичење: Пернар Тамара I-3

Енглески језик:

Окружно такмичење:

Кораћ Кристина IV-1
Колар Марина IV-2

Латински језик:

Републичко такмичење:

Ђумић Дејан I-2
Богдановић Данијела II-2

Математика:

Окружно и републичко такмичење:

Јовановић Александар IV-3
Контец Дарјан IV-3

Савезно такмичење: Јовановић Александар IV-3

Хемија:

Окружно такмичење:

Спасојевић Марко I-1
Ђумић Дејан I-2
Пернар Тамара I-3
Јочковић Милош II-1

Награђени за литерарно стваралаштво:

Чавић Сања IV-1
Владисављевић Марина IV-3
Давидовић Јована III-3
Момчиловић Милана III-2

Победници такмичења у беседништву:

Крунић Милица III-3
Чањи Мартина II-2
Манојловић Драгана IV-1
Јошић Јелена I-2

Професори који су припремали учеснике такмичења: Душан Лукић, Гордана Радосавац, Вера Радивојков, Војка Лукић, Страхиња Радаковић, Бранко Половина, Даница Гајић, Весна Мердановић, Милица Новаковић, Миланка Плачковић, Милушка Пришић, Лукач Бранко.

Примрели:
Јована Ђурић I-1
Саша Крсшић I-1

Ученици који су поснигли најбоље резултате на шампионима и професори који су их припремали

ГИМНАЗИЈАЛАЦ - лист ученика и професора Гимназије "Сава Шумановић", Шид. Уређује Редакциони колеџијум: Душан Лукић, проф. Вера Радивојков, проф. Гордана Радосавац, проф., ученици: Иван Крмек, Сања Чавић, Даријан Коншрец, Крисшина Кораћ, Владисављевић, Момчиловић, Јована Ђурић, Саша Крсшић. Технички уредник: Душан Теофиловић; Редакција: Лазе Косшића 2. Шид

Тел./факс: 022/712-529; Штампа: ГИП "ИЛИЈАНУМ", Гибарачки џивот